

Europsko vijeće

Bruxelles, 25. lipnja 2021.
(OR. en)

EUCO 7/21

CO EUR 4
CONCL 4

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Delegacije

Predmet: Sastanak Europskog vijeća (24. i 25. lipnja 2021.)
– zaključci

Za delegacije se u prilogu nalaze zaključci koje je Europsko vijeće usvojilo na navedenom sastanku.

I. COVID-19

1. Europsko vijeće pozdravlja dobar napredak postignut u području cijepljenja i sveukupno poboljšanje epidemiološke situacije, istodobno naglašavajući da je potrebno nastaviti s naporima u pogledu cijepljenja te pomno i koordinirano pratiti razvoj događaja, a osobito pojavu i širenje varijanti.
2. Zahvaljujući postignutim dogovorima o digitalnoj potvrdi EU-a o COVID-u i preispitivanju dviju preporuka Vijeća o putovanjima unutar EU-a i neobveznim putovanjima u EU olakšat će se sigurno prekogranično putovanje. Države članice primjenjivat će ih tako da se osigura ponovna uspostava slobodnog kretanja čim to stanje javnog zdravlja dopusti.
3. Europsko vijeće ponovno potvrđuje predanost EU-a međunarodnoj solidarnosti kao odgovoru na pandemiju. Potrebno je brzo nastaviti s tekućim radom na poticanju globalne proizvodnje cjepiva i univerzalnom pristupu tim cjepivima, posebno putem COVAX-a. Sve proizvodne zemlje i proizvođači trebali bi aktivno doprinosti naporima za povećanje globalne opskrbe cjepivima protiv bolesti COVID-19, sirovinama, liječenjem i terapeutcima te koordinirati djelovanje u slučaju zastoja u opskrbi i distribuciji.
4. Europsko vijeće pozdravlja odluku donesenu na 74. sjednici Svjetske zdravstvene skupštine o organizaciji posebne sjednice Svjetske zdravstvene skupštine u studenome 2021. posvećene Okvirnoj konvenciji o pripravnosti i odgovoru na pandemiju. EU će nastaviti raditi na sklapanju međunarodnog ugovora o pandemijama.
5. Europsko vijeće raspravljalo je o početnim poukama stečenima u pandemiji na temelju izvješća Komisije. Poziva predstojeće predsjedništvo da nastavi s radom u okviru Vijeća na poboljšanju zajedničke pripravnosti, sposobnosti za odgovor i otpornosti na buduće krize te na zaštiti funkcioniranja unutarnjeg tržišta.

II. GOSPODARSKI OPORAVAK

6. Europsko vijeće preispitalo je trenutačno stanje provedbe instrumenta *Next Generation EU*. Pozdravlja pravodobno stupanje na snagu Odluke o vlastitim sredstvima, kojom se Komisiji omogućilo da počne pozajmljivati sredstva za instrument *Next Generation EU* kako bi se pružila potpora potpunom i uključivom oporavku te zelenoj i digitalnoj tranziciji Unije.
7. Europsko vijeće potiče Komisiju i Vijeće da nastave s radom na nacionalnim planovima za oporavak i otpornost s ciljem njihova odobravanja kako bi države članice mogle u potpunosti iskoristiti potencijal financiranja u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost te naglašava važnost potpune i pravodobne provedbe tih planova uz istodobnu zaštitu financijskih interesa Unije.
8. U tom kontekstu Europsko vijeće pozdravlja glavne ciljeve EU-a iz Akcijskog plana za europski stup socijalnih prava, u skladu s izjavom iz Porta.
9. Europsko vijeće potvrdilo je Nacrt preporuke Vijeća o ekonomskoj politici europodručja.
10. Europsko vijeće sa zanimanjem iščekuje brz napredak u pogledu svjetske reforme poreza na dobit na sporazumnoj osnovi u okviru skupine G-20 i OECD-a.

III. MIGRACIJE

11. Europsko vijeće raspravljalo je o stanju u vezi s migracijama na različitim rutama. Iako su se mjerama koje su poduzeli EU i države članice posljednjih godina smanjili ukupni tokovi nezakonitih migracija, kretanja na nekim rutama izazivaju ozbiljnu zabrinutost te zahtijevaju stalan oprez i hitno djelovanje.

12. Kako bi se spriječile pogibije i smanjio pritisak na europske granice, produbit će se uzajamno korisna partnerstva te suradnja sa zemljama podrijetla i zemljama tranzita kao sastavni dio vanjskog djelovanja Europske unije. Pristup će biti pragmatičan, fleksibilan i prilagođen te će se, kao Tim Europa, koordinirano koristiti svim dostupnim instrumentima i poticajima EU-a i država članica te će se provoditi u bliskoj suradnji s UNHCR-om i Međunarodnom organizacijom za migracije (IOM). Njime bi se trebale obuhvatiti sve rute i trebao bi se temeljiti na pristupu migracijama na svim razinama rute, rješavanju temeljnih uzroka, potpori izbjeglicama i raseljenim osobama u regiji, izgradnji kapaciteta za upravljanje migracijama, iskorjenjivanju krijumčarenja i trgovine ljudima, jačanju nadzora državne granice, suradnji u operacijama potrage i spašavanja, rješavanju pitanja zakonitih migracija uz istodobno poštovanje nacionalnih nadležnosti, kao i osiguravanju vraćanja i ponovnog prihvata. U tu svrhu Europsko vijeće:
- poziva Komisiju i Visokog predstavnika da u bliskoj suradnji s državama članicama odmah pojačaju konkretne mjere i konkretnu potporu prioritetnim zemljama podrijetla i zemljama tranzita;
 - poziva Komisiju i visokog predstavnika da u bliskoj suradnji s državama članicama u jesen 2021. iznesu akcijske planove za prioritetne zemlje podrijetla i zemlje tranzita u kojima se navode jasni ciljevi, daljnje mjere potpore i konkretni rokovi;
 - poziva Komisiju da na najbolji način iskoristi barem 10 % financijske omotnice Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju, kao i financiranje u okviru drugih relevantnih instrumenata za djelovanja povezana s migracijama, te da do studenoga izvijesti Vijeće o svojim namjerama u tom pogledu.
13. Europsko vijeće osuđuje i odbacuje svaki pokušaj trećih zemalja da instrumentaliziraju migrante u političke svrhe.

IV. TURSKA

14. Europsko vijeće ponovno je raspravljalo o stanju u istočnom Sredozemlju i odnosima Europske unije s Turskom i podsjetilo na to da su u strateškom interesu EU-a stabilno i sigurno okružje u istočnom Sredozemlju te razvoj uzajamno korisnog odnosa s Turskom koji se temelji na suradnji. Pozdravlja smirivanje napetosti u istočnom Sredozemlju, koje je potrebno održati, u skladu s izjavom članova i članica Europskog vijeća od 25. ožujka 2021.
15. Europsko vijeće ponovno ističe da je EU spreman na postupan, proporcionalan i reverzibilan angažman s Turskom u cilju poboljšanja suradnje u nizu područja od zajedničkog interesa, podložno utvrđenim uvjetima navedenima u zaključcima iz ožujka i prethodnim zaključcima Europskog vijeća.
16. U skladu s tim okvirom prima na znanje početak rada na tehničkoj razini na mandatu za modernizaciju carinske unije EU-a i Turske te podsjeća na potrebu za rješavanjem trenutačnih poteškoća u provedbi carinske unije kako bi se osigurala njezina učinkovita primjena u svim državama članicama. Vijeće može donijeti takav mandat podložno dodatnim smjernicama Europskog vijeća.
17. Također prima na znanje pripremni rad za dijaloge na visokoj razini s Turskom o pitanjima od zajedničkog interesa, kao što su migracije, javno zdravlje, klima, borba protiv terorizma i regionalna pitanja.
18. Europsko vijeće poziva Komisiju da bez odgode iznese formalne prijedloge za nastavak financiranja sirijskih izbjeglica i zajednica domaćina u Turskoj, Jordanu, Libanonu i drugim dijelovima regije, u skladu s izjavom članova i članica Europskog vijeća iz ožujka 2021. te u kontekstu cjelokupne migracijske politike EU-a.

19. Europsko vijeće podsjeća na svoje prethodne zaključke i ostaje u potpunosti predano sveobuhvatnom rješenju ciparskog problema na temelju federacije dviju zona i dviju zajednica s političkom jednakošću, u skladu s relevantnim rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a. Ističe važnost statusa Varoshe i poziva na potpuno poštovanje rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a, a osobito rezolucija 550, 789 i 1251. Izražava žaljenje zbog toga što neformalnim sastankom u Ženevi pod pokroviteljstvom Ujedinjenih naroda nije otvoren put za nastavak formalnih pregovora. Europska unija i dalje će aktivno podupirati taj proces.
20. Vladavina prava i temeljna prava u Turskoj i dalje su među glavnim izvorima zabrinutosti. Ciljana djelovanja protiv političkih stranaka, boraca za ljudska prava i medija predstavljaju veliko nazadovanje u području ljudskih prava i u suprotnosti su s obvezama Turske da poštuje demokraciju, vladavinu prava i prava žena. Dijalog o tim pitanjima i dalje je sastavni dio odnosa EU-a i Turske.
21. U skladu sa zajedničkim interesom EU-a i Turske za regionalni mir i stabilnost, Europsko vijeće očekuje od Turske i svih aktera da pozitivno doprinesu rješavanju regionalnih kriza.
22. Europsko vijeće nastavit će se baviti tim pitanjem.

V. LIBIJA

23. Europsko vijeće potvrđuje svoju predanost procesu stabilizacije u Libiji pod pokroviteljstvom Ujedinjenih naroda. Izbori bi se trebali održati 24. prosinca 2021., kako je dogovoreno u planu, i svi bi trebali prihvatiti njihove rezultate.
24. Europsko vijeće poziva na postizanje napretka u uključivom političkom dijalogu pod odgovornošću Libije i na povlačenje, bez odgode, svih stranih snaga i plaćenika.

VI. RUSIJA

25. U skladu sa svojim zaključcima od 24. i 25. svibnja 2021. Europsko vijeće raspravljalo je o odnosima s Rusijom, uzimajući u obzir izvješće visokog predstavnika i Komisije.
26. Europska unija predana je jedinstvenom, dugoročnom i strateškom europskom pristupu koji se temelji na pet vodećih načela. Europsko vijeće poziva Vijeće, Komisiju i visokog predstavnika da ih nastave u potpunosti provoditi, uzimajući u obzir vrijednosti, načela i interese Europske unije.
27. Europsko vijeće očekuje od ruskog vodstva da pokaže konstruktivniji angažman i političku predanost te da prestane djelovati protiv EU-a i njegovih država članica, kao i protiv trećih zemalja.
28. Europsko vijeće poziva Rusiju da u potpunosti preuzme svoj dio odgovornosti u osiguravanju potpune provedbe sporazumâ iz Minska, što je ključan uvjet za sve bitne promjene stajališta EU-a.
29. Kad je riječ o jačanju naše otpornosti, Europsko vijeće ističe da je potreban čvrst i koordiniran odgovor EU-a i njegovih država članica na sve daljnje zlonamjerne, protuzakonite i remetilačke aktivnosti Rusije, uz potpuno iskorištavanje svih instrumenata koje EU ima na raspolaganju te osiguravanje koordinacije s partnerima. U tu svrhu Europsko vijeće ujedno poziva Komisiju i visokog predstavnika da predstave mogućnosti za dodatne mjere ograničavanja, uključujući gospodarske sankcije.
30. Europsko vijeće ističe potrebu za daljnjim produbljivanjem i jačanjem političkih, gospodarskih i međuljudskih veza te suradnje s istočnim partnerima u cilju jačanja njihove otpornosti. U tom kontekstu podsjeća na zajedničku izjavu sa sastanka na vrhu Istočnog partnerstva održanog 2017. kojom se priznaju europske težnje i europski izbor dotičnih istočnih partnera, kako je navedeno u sporazumima o pridruživanju i u kontekstu njihova stupanja na snagu. Naglašava i svoju predanost produbljivanju odnosa sa srednjom Azijom.

31. Europsko vijeće ponovno naglašava otvorenost Europske unije za selektivnu suradnju s Rusijom u područjima od interesa za EU. Poziva Komisiju i visokog predstavnika da u tom pogledu razviju konkretne opcije koje uključuju uvjete i instrumente, s ciljem njihova razmatranja u okviru Vijeća, povezane s temama kao što su klima i okoliš, zdravlje te odabranim pitanjima u području vanjske i sigurnosne politike te multilateralnim pitanjima kao što su ZSAP, Sirija i Libija. U tom kontekstu Europsko vijeće istražiti će oblike i uvjete dijaloga s Rusijom.
32. Europsko vijeće osuđuje ograničenja temeljnih sloboda u Rusiji i sve manji prostor za djelovanje civilnog društva. Ističe potrebu za međuljudskim kontaktima i kontinuiranom potporom EU-a ruskom civilnom društvu, organizacijama za ljudska prava i neovisnim medijima. Poziva Komisiju i visokog predstavnika da iznesu prijedloge u tom pogledu.
33. Europsko vijeće ponovno naglašava svoju punu potporu svim naporima da se utvrde istina, pravda i odgovornost za žrtve obaranja leta MH17 i njihovu najbližu rodbinu te poziva sve države da u potpunosti surađuju u pogledu sudskog postupka koji je u tijeku.
34. Europsko vijeće ponovno će se baviti tim pitanjem, procijeniti provedbu i prema potrebi pružiti dodatne smjernice.

VII. BJELARUS

35. Europsko vijeće pozdravlja pravodobnu provedbu mjera u pogledu Bjelarusu, u skladu sa svojim zaključcima od 24. i 25. svibnja 2021.
36. Europsko vijeće ponovno poziva na hitno puštanje na slobodu svih političkih zatvorenika i proizvoljno pritvorenih osoba, uključujući Ramana Prataseviča i Sofiju Sapegu, te na prekid represije nad civilnim društvom i neovisnim medijima. Ponovno naglašava demokratsko pravo bjeloruskog naroda da bira svojeg predsjednika putem novih, slobodnih i poštenih izbora.

VIII. SAHEL

37. Europsko vijeće ponovno potvrđuje svoj poziv tranzicijskim vlastima Malija da u potpunosti provedu Tranzicijsku povelju. Pozdravlja zaključke sa sastanka na vrhu Gospodarske zajednice zapadnoafričkih država (ECOWAS) održanog 19. lipnja.
38. EU i njegove države članice nastavit će podupirati stabilizaciju zemalja skupine G5 Sahel, posebno zajedničke snage skupine G5 Sahel, putem nastavka misija ZSOP-a EU-a i angažmana u operativnoj skupini Takuba.
39. Europsko vijeće ponovno potvrđuje potporu EU-a nastojanjima zemalja skupine G5 Sahel da ojačaju upravljanje, vladavinu prava i pružanje javnih usluga na svojim državnim područjima.

IX. ETIOPIJA

40. Europsko vijeće osuđuje zločine, etnički utemeljeno i seksualno nasilje i druga kršenja ljudskih prava u etiopskoj regiji Tigre te pozdravlja tekuće istrage u cilju utvrđivanja odgovornosti i ostvarivanja pravde. Europsko vijeće poziva na hitan prekid neprijateljstava, neometan pristup humanitarne pomoći svim područjima i trenutačno povlačenje eritrejskih snaga.
41. EU i njegove države članice ponovno ističu svoju predanost da podupru Etiopiju u provedbi demokratskih reformi i napora za pomirenje.

X. KIBERSIGURNOST

42. Europsko vijeće osuđuje nedavne zlonamjerne kiberaktivnosti protiv država članica, uključujući Irsku i Poljsku. Poziva Vijeće da istraži odgovarajuće mjere u okviru alata za kiberdiplomaciju.

o

o o

Europsko vijeće održalo je razmjenu mišljenja s glavnim tajnikom Ujedinjenih naroda Antóniom Guterresom.
